

Simpozionul Granturilor Academiei Române

SGAR - 2020

Participare on-line
26-27 noiembrie 2020

ISTORIA ȘI FILOSOFIA SISTEMELOR FILOSOFICE ROMÂNEȘTI

Director grant: **CS II dr. Ștefan-Dominic Georgescu**
Institutul de Filosofie și Psihologie al Academiei Române
„Constantin Rădulescu-Motru”

Cuprins

- 1. Conceptul românesc de sistem filosofic
- 2. Evoluția istorică a contribuțiilor românești la filosofia sistematică
- 3. Unitatea istorică a contribuțiilor românești la filosofia sistematică
- 4. Unitatea ideatică a contribuțiilor românești la filosofia sistematică
- 5. Orizonturi interpretative și tematice ale contribuțiilor românești la filosofia sistematică

1. Conceptul românesc de sistem filosofic

- Filosofii sistematic-disciplinare
- Filosofii sistematic-categoriale
- Contribuții românești sistematic-categoriale: V. Conta și M. Florian
- Contribuții românești sistematic-disciplinare: L. Blaga și C. Noica
- Filosofia pentadică – definitivarea conceptului de sistem filosofic (contribuție specific românească)
- Orizonturi interpretative și tematice, naționale și universale: la nivelul logicii (logica lui Hermes, logica prejudicativului), ontologiei, metafizicii, filosofiei naturii, esteticii, științelor umane și sociale etc.

2. Evoluția istorică a contribuțiilor românești la filosofia sistematică

- Secolul al XIX-lea – primele contribuții
- Școala filosofică a lui Titu Maiorescu – filiație: Nae Ionescu, Constantin Noica, Alexandru Surdu
- Contribuții particulare: C. Rădulescu Motru, Ion Petrovici, Mircea Florian, Lucian Blaga, Camil Petrescu (exemplificarea corelației cu filosofia universală), Dimitrie Cuclin, Alexandru Bogza
- Fragmente cu semnificație sistematică – sisteme filosofice în nuce – Dan Bădărău, Iosif Brucăr

3. Unitatea istorică a contribuțiilor românești la filosofia sistematică

- Probleme:

- Există o unitate de concepție a contribuțiilor românești în domeniul filosofiei sistematice?
- Care sunt elementele constitutive ale unui concept al filosofiei românești considerat în dimensiunea sa istorică? – replica românească la concepția hegeliană
- Care sunt posibilitățile de evoluție ale unei concepții românești sistematice în filosofie?
- Care sunt domeniile care pot fi influențate de o asemenea concepție?

4. Unitatea ideatică a contribuțiilor românești la filosofia sistematică

- Probleme

- Poate fi filosofia autohtonă? (ex. sentimentul românesc al ființei – C. Noica)
- Se poate universaliza conceptul românesc de sistem filosofic prin tematizarea altor concepte ale filosofiei universale? (pdv românesc asupra filosofiei universale)
- În ce sens ar fi relevantă o idee filosofică cu dimensiune sistematică și istorică pentru identitatea culturală românească?
- Care este relevanța contribuțiilor românești la filosofia sistematică în cultura universală?

5. Orizonturi interpretative și tematice ale contribuțiilor românești la filosofia sistematică

- Probleme și obiective
 - Filosofia identității – reconfigurarea identităților culturale în contextul globalizării
 - Identificarea unor elemente care pot contribui la dezvoltarea teoriei generale a sistemelor filosofice
 - Identificarea unor elemente care pot contribui la evoluția teoriei categoriilor filosofice
 - Valorificarea unor contribuții ale filosofiei universale, neasimilate până acum în filosofia românească

Simpozionul Granturilor Academiei Române SGAR - 2021

**Participare on-line
25 noiembrie 2021**

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE FILOSOFIE ȘI PSIHOLOGIE
„CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU”

DIRECTOR: ACAD. MIRCEA DUMITRU

GRANTURILE ACADEMIEI ROMÂNE

ISTORIA ȘI TEORIA SISTEMELOR FILOSOFICE
ROMÂNEȘTI (ITSFR)

GAR-UM- 2019-XII-3.4-1

DIRECTOR GRANT: CS II DR ȘTEFAN-DOMINIC GEORGESCU

COORDONATELE FILOSOFIEI SISTEMATICE ROMÂNENEȘTI

- Cadrul general al filosofiei sistematice românești. Concepte și categorii fundamentale
- Filosofia sistematică românească. Aspecte istorico-teoretice și comparative
- Structura logică a ideii de sistem în filosofia românească

Cadrul general al filosofiei sistematice românești. Concepte și categorii fundamentale

- **Perspectiva istorică/istoricistă în filosofia sistematică**
- **Concepte și categorii fundamentale: identificare prin investigație istorică sau schemă interpretativă pre-stabilită?**
- **Metodologia cercetării: analitică sau constructivă?**

Cadrul general al filosofiei sistematice românești. Concepte și categorii fundamentale

- **Perspectivism sau recurs la actualitatea filosofică?**
(punctul de vedere hegelian și influența sa asupra filosofiei sistematice românești)
- **Rezultat 1: unitatea semantică a sintagmei „filosofie românească”**
- **Rezultat 2: unitatea conceptuală a sintagmei „filosofie sistematică/sistemică românească”**
- **Rezultat 3: unitatea istorico-geografică a filosofiei (sistematice/sistemice) românești**

Filosofia sistematică românească. Aspecte istorico-teoretice și comparative

- Autori cu sisteme filosofice: Vasile Conta, Constantin Rădulescu-Motru, Mircea Florian, Lucian Blaga, Constantin Noica, Alexandru Surdu
- Autori cu proiecte sistematice: Titu Maiorescu, Nae Ionescu, Ion Petrovici, Dan A. Bădărău, Iosif Brucăr, Traian Brăileanu, Camil Petrescu, Dimitrie Cuclin, Alexandru Bogza

Filosofia sistematică românească. Aspecte istorico-teoretice și comparative

- Filosofia sistematic-disciplinară
 - disciplinele filosofice dezvoltate
 - schematizare metodologică
- Filosofia sistematic-categorială
 - categoriile filosofice dezvoltate
 - schematizare categorială

Structura logică a ideii de sistem în filosofia românească

- Aspect referențial: punctul de vedere adoptat
- Aspect structural: identificarea unei structuri recurente a sistemelor pornind de la aspectul referențial
- Aspectul selectiv: revizuirea și configurarea contribuțiilor relevante
- Aspect integrativ: perspectivă asupra caracterului unitar al filosofiei sistematice românești

Concluzii

- Semantica ideii de sistem filosofic românesc
- Determinarea istorică a ideii de sistem filosofic românesc
- Determinarea geografică a ideii de sistem filosofic românesc
- Determinarea lingvistică a ideii de sistem filosofic românesc